

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของผู้ชมที่มีต่อภาพลักษณ์ของกะเทยที่ปรากฏในสื่อโทรทัศน์ ศึกษาเฉพาะนักศึกษาปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยวิธีการสำรวจ (Survey Research) โดยมุ่งศึกษาทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีต่อภาพลักษณ์ของกะเทยที่ปรากฏในสื่อโทรทัศน์

การวิจัยครั้งนี้เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้การวัดแบบครั้งเดียว (One-Shot Study) และใช้แบบสอบถามแบบมีโครงสร้างแน่นอนเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ผู้วิจัยใช้ทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ที่ศึกษาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร สำหรับสาเหตุที่เลือกศึกษาประชากรกลุ่มนี้เนื่องจาก จากการวิจัยที่ผ่านมา ๗ มา ประชากรกลุ่มนี้ จะเปิดรับข่าวสาร และ สนใจ เรียนรู้ในเรื่องเพศศึกษามากกว่าประชากรกลุ่มอื่น ๆ

กลุ่มตัวอย่าง

จากข้อมูลเบื้องต้นของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา รายงานข้อมูลจำนวน นักศึกษามหาวิทยาลัยระดับปริญญาตรีทั้งหมดปี 2551 พบว่ามีนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 1,148,445 คน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่างโดย การคำนวณจาก สูตรการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (สุบรรณ พันธุ์ วิชาส และชัยวัฒน์ ปัญจพงษ์, 2522, น. 45) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร ในงานวิจัย ในที่นี้คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,148,445 คน

e = ความคลาดเคลื่อนของข้อมูลที่เก็บรวบรวมไว้ จากกลุ่มตัวอย่างเท่าที่จะยอมรับได้ ในการวิจัยครั้งนี้คือ 0.05

แทนค่าสูตร

$$\begin{aligned} n &= \frac{1,148,445}{1 + (1,148,445 \times (0.05)^2)} \\ &= \frac{1,148,445}{2872.62} \\ &= 399.79 \end{aligned}$$

ดังนั้น จะต้องใช้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน

การสุ่มตัวอย่าง

ในการสุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling) โดยแบ่งเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) คือเลือกศึกษาเฉพาะนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ และมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามมหาวิทยาลัยข้างต้น

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือแบบสอบถามประเภทให้กลุ่มตัวอย่างกรอกคำตอบเอง (self-administered questionnaire) มีทั้งชนิดคำถามปลายเปิด (close-

ended question) คำถามปลายเปิด (open-ended question) และคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยแบ่งเนื้อหาของแบบสอบถามเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ เพศ ปีที่ศึกษา การติดต่อสื่อสารกับกะเทย การมีบุคคลรอบข้างเป็นกะเทย เป็นต้น มีจำนวนรวมทั้งหมด 9 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมในการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ ได้แก่ ความถี่ในการเปิดรับชมระยะเวลาในการเปิดรับชม รายการที่เปิดรับชม รวมทั้งคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมอื่น ๆ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบ มีจำนวนรวมทั้งหมด 9 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อกะเทยที่ปรากฏในสื่อ มีจำนวนรวมทั้งหมด 22 ข้อ

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการนำเสนอภาพลักษณ์กะเทยที่ปรากฏในสื่อ มีจำนวนรวมทั้งหมด 7 ข้อ

ในการสร้างแบบสอบถามครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากเอกสารต่าง ๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรจากสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติที่มีต่อภาพลักษณ์กะเทยที่ปรากฏในสื่อโทรทัศน์แตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักศึกษา

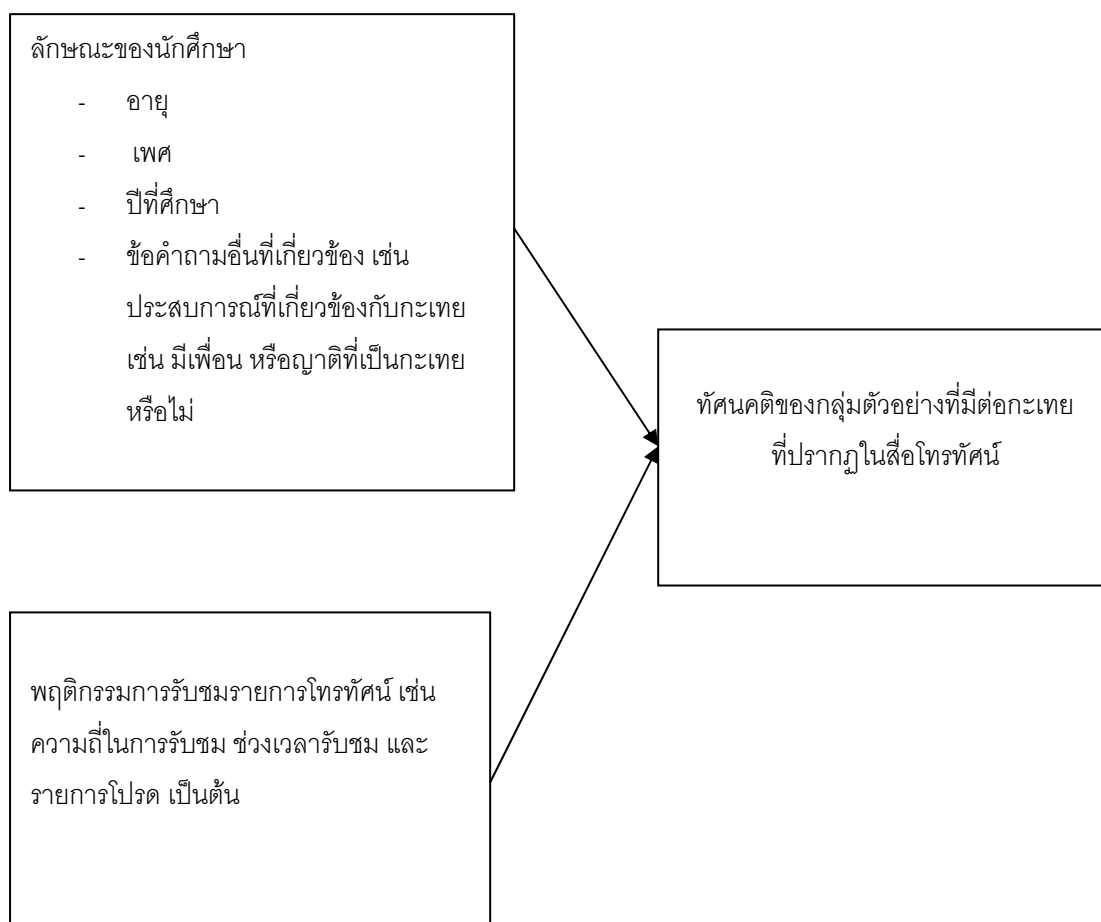
ตัวแปรตาม ทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อกะเทยที่ปรากฏในสื่อโทรทัศน์

สมมติฐานที่ 2 พฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติที่มีต่อภาพลักษณ์กะเทยที่ปรากฏในสื่อโทรทัศน์แตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ พฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์

ตัวแปรตาม ทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อกะเทยที่ปรากฏในสื่อโทรทัศน์

ภาพที่ 3.1
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การวัดค่าตัวแปรและเกณฑ์การให้คะแนนคำตอบ

การวัดทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อกะเทยที่ปรากฏในสื่อโทรทัศน์

ผู้วิจัยได้กำหนดการให้คะแนนการการวัดทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อกะเทยที่ปรากฏในสื่อโทรทัศน์ ทั้ง 22 ข้อโดยแบ่งเกณฑ์การให้คะแนนโดยให้แต่ละหน่วยคะแนนมีช่วงเท่า ๆ กัน ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ได้	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	ได้	4	คะแนน
เห็นด้วย	ได้	3	คะแนน

ไม่ค่อยเห็นด้วย	ได้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยเลย	ได้	1	คะแนน
นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยได้ ดังนี้			
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	ความหมาย		
4.21-5.00	เห็นด้วยมากที่สุดกับข้อความนั้น		
3.41-4.20	เห็นด้วยมากกับข้อความนั้น		
2.61- 3.40	เห็นด้วยกับข้อความนั้น		
1.81-2.60	ไม่ค่อยเห็นด้วยกับข้อความนั้น		
1.00-1.80	ไม่เห็นด้วยเลยกับข้อความนั้น		

การทดสอบเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถาม ก่อนนำแบบทดสอบไปเก็บข้อมูลจริงด้วยวิธีการ ดังนี้

1. ทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาโครงสร้างแบบสอบถาม (Construct Validity) เนื้อหาและภาษาที่ใช้

2. ทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) โดยใช้การหาค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม ด้วยวิธีแอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาช (Cronbach) ด้วยสูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{n \left[1 - \sum s_i^2 \right]}{n - 1}$$

เมื่อ α = ค่าสัมประสิทธิ์ของความน่าเชื่อถือได้ของเครื่องมือที่ใช้ในการวัด

$\sum s_i$ = ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนที่วัดได้ในแต่ละข้อ

sf^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนจากคำตอบทุกข้อ

n = จำนวนข้อคำถามหรือจำนวนรายการทั้งหมดที่ใช้วัด

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้เด็กมัธยมต้น จำนวน 30 คน ได้ตอบก่อน หลังจากนั้นจึงนำผลที่ได้มาทดสอบความน่าเชื่อถือ ซึ่งค่าความเชื่อถือที่ได้คือ 0.7503

ดังนั้น คำถามในแบบสอบถามนี้สามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะเป็นผู้เก็บรวบรวมด้วยตนเอง โดยการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามเอง (Self-Administered) ตามโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจะนำ แบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจความสมบูรณ์ และนำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการ ดังนี้

1. ลงรหัส (coding) ในแบบสอบถามทุกฉบับ เพื่อเปลี่ยนสภาพข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบสัญลักษณ์ที่เครื่องคอมพิวเตอร์คำนวณได้
2. นำข้อมูลที่บันทึกไว้มาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 14.0 และนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ (Print-out) มาแปลความหมายแล้วบันทึกข้อมูล

การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบความถูกต้อง และสมบูรณ์ของข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา หากแบบสอบถามใดไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจะไม่นำแบบสอบถามฉบับนั้น ๆ มาใช้

กรรมวิธีทางข้อมูล

หลังจากตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมดแล้วผู้วิจัยได้ดำเนินการกรรมวิธีทางข้อมูลเพื่อเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1. ทำการลงรหัส (Code) ข้อมูลในแบบสอบถามตามคู่มือลงรหัสที่กำหนดไว้
2. นำข้อมูลที่ลงรหัสในแบบสอบถาม ไปลงรหัสข้อมูลในแบบบันทึกการลงรหัส (Coding Sheet)
3. บันทึกข้อมูลจากแบบบันทึกการลงรหัสในเครื่องคอมพิวเตอร์แล้วนำไปประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS for Windows

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูล

ศึกษา ได้แก่ ลักษณะทางประชากรศาสตร์, พฤติกรรมการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ และการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการชมรายการโทรทัศน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติขั้นสูง เมื่อกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่ศึกษา และ ทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way Analysis of Variance หรือ ANOVA) ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของประชากรมากกว่า 2 กลุ่ม สำหรับในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่มใช้สถิติ t-test และประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS for Windows